

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPII.4131.1.211.2025

Katowice, dnia 9 kwietnia 2025 r.

Rada Miasta Katowice

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XII/214/25 Rady Miasta Katowice z dnia 6 marca 2025 r. w sprawie utworzenia Branżowej Szkoły II Stopnia Nr 10 w Katowicach, w części określonej w:

- 1) § 1 załącznika Nr 1 do uchwały, w zakresie wyrazu: *placówki*;
 - 2) § 2 załącznika Nr 1 do uchwały, w zakresie wyrazu: *placówki*;
 - 3) § 3 załącznika Nr 1 do uchwały, w zakresie wyrazu: *placówki*;
- jako sprzecznej z art. 88 ust. 1 w zw. z art. 4 pkt 14 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 4 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 ze zm.), dalej jako: *ustawa*.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 6 marca 2025 r. Rada Miasta Katowice podjęła uchwałę Nr XII/214/25 w sprawie utworzenia Branżowej Szkoły II Stopnia Nr 10 w Katowicach, dalej jako: „uchwała”.

Załączniki do uchwały stanowią: *AKT ZAŁOŻYCIELSKI BRANŻOWEJ SZKOŁY II STOPNIA NR 10 W KATOWICACH*, dalej jako: „akt założycielski” oraz *Statut Branżowej Szkoły II stopnia Nr 10 w Katowicach*.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m. in.: art. 88 ust. 7 i 8 ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 10 marca 2025 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała jest w części niezgodna z prawem.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że procedura utworzenia szkoły lub placówki publicznej została uregulowana przede wszystkim w art. 88 ustawy. Zgodnie z ust. 1 ww. przepisu, podmiot prowadzący szkołę (por. art. 8 ust. 2 ustawy), w celu utworzenia szkoły jest obowiązany wydać akt założycielski, który określa odpowiednio jej typ lub rodzaj, nazwę i siedzibę.

Drugim aktem konstytuującym szkołę jest statut, nadawany przez podmiot prowadzący szkołę na podstawie art. 88 ust. 7 ustawy. Co istotne, ustawodawca posługuje się sformułowaniem *pierwszy statut*, przez co należy stwierdzić, że kompetencja organu prowadzącego szkołę w odniesieniu do statutu dotyczy jedynie statutu nadawanego w ramach procedury utworzenia szkoły, a zatem co do zasady materia statutowa pozostaje w gestii organów samej szkoły. Obligatoryjne elementy statutu szkoły wskazuje natomiast art. 98 ustawy.

Statut szkoły (czyli również jej pierwszy statut nadawany na podstawie art. 88 ustawy), podlega nadzorowi kuratora oświaty na podstawie art. 114 ustawy. Kurator może uchylić statut lub poszczególne jego postanowienia, jeżeli są one niezgodne z prawem. W doktrynie i orzecznictwie podkreśla się, że w analizowanym przypadku nie dochodzi do zbiegu kompetencji wojewody oraz kuratora oświaty, ponieważ art. 114 ustawy należy uznać za przepis szczególny wobec art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym – tak Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 23 marca 2004 r., sygn. akt OSK 33/04, którego zdaniem *rozstrzygnięcie kuratora oświaty w zakresie oceny*

sprzeczności z prawem statutu szkoły ma postać oceny indywidualnego aktu administracyjnego. Nadzór wojewody dotyczy zaś generalnych aktów organów gminy oraz innych aktów, które nie mają charakteru decyzji (CBOSA).

Dalej, zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy: *szkoły publiczne i niepubliczne dzielą się na następujące typy:*

- 1) *ośmioletnią szkołę podstawową;*
- 2) *szkoły ponadpodstawowe:*
 - a) *czteroletnie liceum ogólnokształcące,*
 - b) *pięcioletnie technikum,*
 - c) *trzyletnią branżową szkołę I stopnia,*
 - d) *trzyletnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy,*
 - e) *dwuletnią branżową szkołę II stopnia,*
 - f) *szkołę policealną dla osób posiadających wykształcenie średnie lub wykształcenie średnie branżowe, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku.*

Przy tym wykładnia art. 88 ust. 1 ustawy wskazuje, że podmiot prowadzący szkołę w odniesieniu do wymogu wskazania typu szkoły pozostaje związany ww. regulacją z art. 18 ustawy. Przepis art. 88 ustawy w części delegacyjnej stanowi bowiem o konieczności określenia w akcie założycielskim *typu lub rodzaju szkoły lub placówki publicznej*. Analiza postanowień ustawy prowadzi z kolei do jednoznacznego wniosku, że ustawodawca konsekwentnie rozgranicza pojęcia typu szkoły (art. 18 ustawy), od pojęcia rodzaju placówki (art. 4 pkt 14 ustawy), czyli jednostki organizacyjnej wskazanej w art. 2 pkt 3-8 i 10 ustawy.

Tymczasem Rada Miasta w akcie założycielskim, określając rodzaj, nazwę i siedzibę tworzonej szkoły uregulowała, że:

§ 1. 1. Rodzaj placówki: *dwuletnia branżowa szkoła II stopnia.*

§ 2. 1. Nazwa placówki: *Branżowa Szkoła II Stopnia Nr 10 w Katowicach.*

§ 3. 1. Siedziba placówki: *Aleja Bolesława Krzywoustego 13, 40-870 Katowice.*

Wobec czego Rada stanowiąc w przedmiocie rodzaju, nazwy i siedziby tworzonej szkoły, niezgodnie z prawem posłużyła się sformułowaniem: *placówka* – która to jest podmiotem innym, niż szkoła. Jednakże istnieje możliwość doprowadzenia do stanu zgodnego z prawem poprzez stwierdzenie nieważności jedynie części niniejszej uchwały, gdyż z pozostałych postanowień uchwały, w tym z treści aktu założycielskiego, wynika wprost, że Rada tworzy szkołę, a nie placówkę.

Powyżej opisane uchybienie w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje sprzeczności z określonym przepisem prawnym. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XII/214/25 Rady Miasta Katowice z dnia 6 marca 2025 r. w sprawie utworzenia Branżowej Szkoły II Stopnia Nr 10 w Katowicach - w części określonej na wstępie, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz
Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca
Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego